

Energiklagenemnda

Energiklagenemndas avgjørelse 22. mars 2022

Sak: 2021/1954

Klager: Elvia AS (tidligere Hafslund Nett AS)

Energiklagenemndas medlemmer:

Nemndsleder Per Conradi Andersen, Edna Grepperud, Morten Sundt

1 Innledning

- (1) Saken gjelder klage på vedtak fattet av Reguleringsmyndigheten for energi («RME») den 3. juni 2021 om at Elvia AS («klager») har fastsatt gebyr for manuell avlesning i strid med forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffen av 11. mars 1999 nr. 302 (kontrollforskriften) § 17-6 for årene 2019 og 2020. I vedtaket påla RME klager å korrigere gebyret for årene 2019 og 2020.

2 Sakens bakgrunn

- (2) I en tidligere sak fattet Norges vassdrags- og energidirektorat («NVE») den 30. oktober 2019 vedtak om at Hafslund Energi Nett AS (i dag Elvia AS) hadde beregnet gebyr for manuell avlesning («tjenesten») i strid kontrollforskriften § 17-6. I vedtaket vurderte NVE at gebyret etter kontrollforskriften § 17-6 ikke kunne omfatte systemkostnader og merkostnader ved overtagelser når kunder flytter. Det ble i vedtaket også konkludert med at selskapet ikke hadde overholdt informasjonsplikten i kontrollforskriften § 13-5. Vedtaket ble påklaget og Olje- og energidepartementet («OED») stadfestet NVEs vedtak den 30. juni 2020.
- (3) I tråd med NVEs (i dag RME) vedtak datert 30. oktober 2019, sendte klager inn dokumentasjon på ny beregning av gebyret for tjenesten, samt nye rutiner for deling av informasjon om gebyret den 10. desember 2019. Klager opplyste at gebyret fremdeles var på kroner 1600 eks. mva. Klager forklarte at den opprinnelige beregningen var kalkulert lavt på grunn av usikkerhet knyttet til hvilke kostnader som kunne inngå i gebyret og de reelle kostnadene.
- (4) Som følge av meldinger fra nettkunder om at Elvia ikke hadde innrettet seg etter vedtaket, sendte RME den 23. oktober 2020 klager et brev, og etterspurte informasjon om beregning av gebyret og gjennomføring av kontrollavlesninger. Frist for å sende inn kommentarer ble satt til mandag 9. november 2020. Klager sendte inn kommentarer innen fristen.

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

- (5) I e-post datert 1. februar 2021 ba RME ba om en nærmere redegjørelse for beregningsgrunnlaget for gebyret, timepris og gjennomføring av kontrollavlesninger. Frist for å sende inn opplysninger ble satt til 8. februar 2021. Klager sendte inn kommentarer den 8. februar 2021.
- (6) RME sendte ut forhåndsvarsel datert 4. mai 2021 til klager med frist for merknader innen 19. mai 2021. Klager sendte inn merknader den 19. mai 2021.
- (7) I e-post datert 27. mai 2021 ba RME om en ytterligere uttalelse fra klager om selskapets praksis for kontrollavlesninger i 2019 og 2020. RME vurderte det som nødvendig å innhente uttalelse fra klager før det ble fattet vedtak i saken. Frist for å svare på henvendelsen ble satt til 2. juni 2021. Klager besvarte henvendelsen den 2. juni 2021.
- (8) RME fattet vedtak i tråd med forhåndsvarselet den 3. juni 2021, med følgende konklusjon:

«Elvia har beregnet gebyret for manuell avlesning for 2019 og 2020 i strid med forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 17-6. Elvia har beregnet en timepris som er i strid med regelverket, og har inkludert kostnader for aktiviteter i gebyret som ikke er gjennomført eller tillatt. Elvia må korrigere dette.

Elvia skal sende RME dokumentasjon på den korrigerte beregningen innen 9. august 2021»
- (9) I vedtaket varslet RME at det ville bli vurdert å treffe vedtak om tvangsmulkt dersom forholdene ikke var rettet innen den angitte fristen, jf. lov om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. av 29. juni 1990 nr. 50 (energiloven) § 10-3.
- (10) I e-post datert 4. juni 2021 viste RME til at vedtaket ble fattet uten å ta i betraktning svaret fra klager datert 2. juni 2021. Svaret hadde blitt sendt til postmottaket rme@nve.no, og informasjonen fra klager hadde ikke blitt journalført av arkivet og tilgjengelig for saksbehandler før den 4. juni 2021. RME opplyste at de etter en gjennomgang av informasjonen fra klager likevel opprettholdt vedtaket.
- (11) Vedtaket ble påklaget den 24. juni 2021. Klager bestred at deres praksis var i strid med kontrollforskriften § 17-6. Klager mente det ikke var grunnlag for å benytte RMEs gebyrmodell, og at klager ikke hadde beregnet en timepris i strid med regelverket. Klager anførte at det forelå feil med saksbehandlingen til RME.
- (12) RME vurderte klagen, men konkluderte med at den ikke ga grunnlag for å endre eller oppheve vedtaket, jf. lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker av 10. februar 1967 (forvaltningsloven) § 33. Klagen og sakens dokumenter ble oversendt Energiklagenemnda ved RMEs innstilling den 4. november 2021.
- (13) Klager har i brev datert 8. november 2021 fått informasjon om saksgangen for Energiklagenemnda og frist til å inngi kommentarer til RMEs innstilling i saken eller andre merknader. Klager sendte ikke inn merknader.
- (14) Energiklagenemnda avholdt nemndsmøte i saken den 22. mars 2022.

3 Reguleringsmyndigheten for energis vedtak

- (15) I sitt vedtak legger RME til grunn at nettselskapene har adgang til kontrollavlesning og til å kreve gebyr for manuell avlesning. Dette følger av forskrift av 11. mars 1999 nr. 301 om måling, avregning, fakturering av netjtjenester, og elektrisk energi, nettselskapets nøytralitet mv. (MAF) § 3-3 og kontrollforskriften § 17-6.
- (16) Vedrørende den konkrete beregningen av gebyret har RME vist til at det følger av kontrollforskriften § 17-6 at gebyret ikke skal overstige kostnaden forbundet med tjenesten. RMEs syn er at det er nettselskapets ansvar å beslutte hvilke tiltak som er nødvendige for å sikre korrekt avlesing av målepunkt. Kostnadene kan være variable kostnader som registrering og validering av målerstand, utsending av påminnelse om avlesing, retting av feil levert målerstand og gjennomføring av kontrollavlesing.
- (17) RME har videre lagt til grunn at gebyret skal være likt for alle kunder som ikke har installert AMS-måler med aktiv kommunikasjonsenhet, i tråd med de generelle prinsippene for utforming av tariffen. Dette innebærer at nettselskapets samlede kostnader knyttet til håndtering av manuelt avleste data og kontroll av disse, skal fordeles likt på den aktuelle kundegruppen, uavhengig av hvor i nettselskapets område måleren befinner seg i. Kundene som ilegges gebyret betaler en gjennomsnittskostnad per målepunkt. Kostnadene ved manuell avlesning kan variere mellom nettselskaper, som følge av at ulike nettselskaper har ulike tekniske løsninger for manuell avlesning og ulike kostnader forbundet med kontrollavlesning.
- (18) RME har lagt til grunn følgende utgangspunkter for beregningen av gebyret:
- Det er nettselskapets ansvar å beslutte hvilke tiltak som er nødvendige for å sikre korrekt avlesning av målepunkt uten AMS-måler. Nettselskapene kan beregne gebyr med utgangspunkt i en årlig, stedlig kontroll, men dette forutsetter at kontrollen gjennomføres. Gebyret kan ikke overstige kostnadene forbundet med tjenesten.
  - Faste kostnader knyttet til IT-drift og vedlikehold av løsning for profilmålere kan ikke dekkes gjennom gebyret, da det dekkes gjennom den ordinære nettleien.
  - Det er kun direkte henførbare kostnader som kan inkluderes i gebyret. Påslag for indirekte kostnader i timeprisen faller utenfor. Timeprisen kan ikke inkludere påslag for faste kostnader, men skal være basert på marginalkostnad. Indirekte kostnader knyttet til eiendom, IKT, regnskap, lønn, kommunikasjon, HR/HMS, og andre kostnader som telefoni, kurs, arbeidstøy og kontingenter, kan heller ikke medregnes.
  - Dersom utgifter knyttet til kjøring er inkludert i beregningen av gebyret, skal statens satser for km-godtgjørelse legges til grunn.
- (19) RME viser også til kontrollforskriften § 13-5 som slår fast at nettselskapene på forespørsel plikter å gi kunder informasjon om beregningsgrunnlaget for egne tariffen innen rimelig tid. Denne plikten gjelder også for gebyret for manuell strømavlesning. Slik informasjon omfatter oversikt over hvilke aktiviteter nettselskapet gjennomfører i forbindelse med manuell avlesning, oversikt over kostnadene forbundet med de ulike aktivitetene, samt en redegjørelse for hvordan nettselskapet har beregnet kostnadene de ulike aktivitetene medfører.

- (20) I tilknytning til det konkrete gebyret vurderer RME at timeprisen som var lagt til grunn av klager, ikke er i tråd med regelverket. Klager hadde beregnet timeprisen med utgangspunkt i «produktive arbeidstimer», som består av en ansatts arbeidstid i løpet av et år, fratrukket ferie og bevegelige helligdager, samt tid for sykefravær, opplæring, møter, administrative oppgaver, mv. RME viser til at de i tidligere saker har vurdert at dette er i strid med regelverket, og konkluderer derfor med at klager har beregnet gebyret for 2019 og 2020 i strid med kontrollforskriften § 17-6.
- (21) RME konkluderer videre med at klager har tatt for mye betalt i kontrollavlesning for 2019 og 2020. Klager har budsjettert gebyret ut ifra kontrollavlesning av 4000 målere. Klager hadde gjennomført totalt 375 kontrollavlesninger i 2019, mens samtlige målere med unntak av 144 ble avlest eller forsøkt avlest i 2020. Selv om klager ikke fakturerte for kontrollavlesning de tre første månedene i 2020, kan ikke RME se at det gjør opp for manglende kontrollavlesning i 2019.
- (22) Med hensyn til reberegning av gebyret for 2019 og 2020 er RME i utgangspunktet enig med klager i at gebyret er en generell tariffing av en løpende tjeneste, og ikke betaling for utføring av en engangstjeneste. Det er derfor i utgangspunktet i strid med grunnprinsippene for beregning av tariffer å kreve reberegning. RME viser imidlertid til at nettselskapene normalt sett kan justere ned tariffer påfølgende år dersom det viser seg at de har tatt for mye betalt et år. Ettersom regelverket ble endret 1. februar 2021 til et standardisert beløp, vil dette ikke lenger være mulig for nettselskapene.
- (23) RME viser videre til at klager har utført kontrollavlesninger i forbindelse med bytte av måler hos kunde. Dette har ikke nettselskaper anledning til. RME konkluderer med at klager ikke kan legge til grunn kostnader for kontrollavlesning som er gjennomført i forbindelse med installasjon og/eller bytte av kommunikasjonsenhet eller ny strømmåler ved beregning av gebyr for manuell avlesning.
- (24) Med hensyn til inkludering av nye kostnader i den korrigerende beregningen til nettselskapet, kommer RME til at klager ikke kan legge til grunn en korrigerende beregning av gebyret bakover i tid, dersom dette medfører at kunden må betale mer i gebyr enn det nettselskapet først hadde varslet. I klagers tilfelle utgjorde det korrigerende gebyret den samme summen som det klager hadde varslet. Klager kunne derfor legge den korrigerende beregningen til grunn.

4 Klagers anførsler

- (25) Klager har i det vesentlige anført:
- (26) Klager har ikke brutt gjeldende regelverk i forbindelse med sin tariffing av tjenesten og det foreligger ikke noen tilbakevirkende korreksjonsplikt for perioden mars 2019 – desember 2020.
- (27) Klager har vist til at RME i et tidligere vedtak har gitt aksept for at avrop på tjenesten kan faktureres som en engangsbetaling etter utført stedlig kontroll. RME har også gitt aksept for at kunder som ikke har hatt stedlig kontroll ikke kan faktureres for tjenesten. Klager mener at dette bryter med prinsippene om at tariffing er løpende og skal reflektere nettselskapets gjennomsnittskostnad ved å utføre tjenesten over tid og at alle som benytter tjenesten skal tarifferes.

- (28) Klager anfører at RMEs vedtak peker mer i retning av en gebyr-modell der man betaler for hvert enkelt avrop på tjenesten, tilsvarende gebyr for stenging og påsetting av strøm, fremfor et vedtak basert på at dette er en løpende tjeneste som skal følge de generelle prinsippene for tariffing. Klager mener at RMEs praksis bryter med to sentrale prinsipper i det generelle tariffingsregelverket:
- Prisingen av tjenesten skal reflektere nettselskapets gjennomsnittskostnad ved utførelsen av tjenesten over tid, og skal tariffes alle som bestiller på tjenesten uavhengig av kostnaden som kan knyttes til den enkelte.
  - Nettselskapets fakturering av netjtjenester til forbrukere må skje etterskuddsvis minimum hver tredje måned jf. regelverket for tariffing av forbrukere.
- (29) Det foreligger ikke en tilbakevirkende korreksjonsplikt for perioden mars 2019 - desember 2020. RME har ikke hjemmel til å pålegge nettselskapet å reberegne tidligere utstedte fakturaer for tjenesten. Klager er uenig i at kunder skal krediteres med tilbakevirkende kraft dersom en ytelse er *«underlevert»*, mens tilsvarende adgang til å etterfakturere når ytelsen er *«overlevert»* er avskåret. Klagers syn er at tariffing skal bli korrekt over tid, selv om den ikke er korrekt innenfor enkelte perioder. Klager viser her til at de ikke har lagt til grunn at tjenesten skulle leveres fullt ut innenfor en begrenset tidsperiode, men at kunder i snitt skulle avleses en gang per 12-måneders periode.
- (30) Klagers beregning av timeprisen for tjenesten er ikke i strid med gjeldende krav i kontrollforskriften § 17-6 andre punktum om at tariffen skal reflektere kostnadene forbundet med tjenesten. Klager påpeker at deres timepris ikke inneholder påslag for faste kostnader, selv om klager prinsipielt er uenig i at slike kostnader ikke kan inngå. Klager viser til definisjonen av selvkost i Wikipedia og i forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer av 11. desember 2019 nr. 1731 § 2 (selvkostforskriften), hvor det fremgår av sistnevnte at *«selvkost er kostnadene som direkte eller indirekte gjelder produksjon av tjenester som det skal betales gebyr for»*. Prisen på tjenesten vil derfor etter klagers syn ikke være i tråd med begrepet *«selvkost»* dersom kostnader knyttet til de ansatte som jobber med tjenesten ikke kan baseres på de reelle kostnadene. Klager anfører videre at RMEs forståelse av § 17-6 vil skape et skjevt kostnadsforhold, avhengig av om nettselskapet utfører tjenesten selv eller leier inn eksterne.
- (31) RMEs vedtak inneholder feil opplysninger og RMEs saksbehandling har ikke vært i tråd med god forvaltningsskikk. RME har lagt til grunn feil tidsperiode der klager ikke fakturerte for tjenesten. Klager viser til at de stoppet gebyret som følge av koronasituasjonen i mars, april, mai og juni 2020. I vedtaket er opplysningene om juni 2020 utelatt.
- (32) Klager påpeker videre at RME i vedtaket antyder at klager uriktig har lagt til grunn kostnader for kontrollavlesning ved installasjon og/eller målerbytte/bytte av kommunikasjonsenhet, i deres tariffingsgrunnlag av tjenesten. Dette er ifølge klager ikke mulig, ettersom det er to forskjellige eksterne selskap som gjennomfører bytter av måler og kontrollavlesninger. Klager mener at de feilaktige opplysningene bør korrigeres.

5 Reguleringsmyndigheten for energis innstilling

- (33) I innstillingen datert 4. november 2021 kommenterer RME nye forhold som ikke er vurdert i vedtaket, og forhold som etter RMEs syn må utdypes nærmere.
- (34) RME viser til at de i e-post datert 4. juni 2021 beklaget at vedtaket ble sendt ut før saksbehandler hadde mottatt og lest e-posten fra klager datert 2. juni 2021. RME innrømmer at det var uheldig, og dette var årsak til feilaktige opplysninger i vedtaket om saksgang og opphør av tariffen i 2020. RME viser til at disse opplysningene ikke endrer konklusjonene i vedtaket og opprettholder derfor vedtaket av 3. juni 2021. Når det gjelder anførsel om feil innkreving av gebyr ved installasjon og/eller bytte av kommunikasjonsenhet eller strømmåler, viser RME til at det ikke har lyktes for ny saksbehandler å finne frem til kunden som anførte dette. RME forutsetter at klager kjenner til regelverket og ser ikke behov for å forfølge dette videre.
- (35) Hva gjelder klagers anførsel om at RME i et tidligere vedtak har gitt aksept for at avrop på tjenesten kan faktureres som en engangsbetaling etter utført stedlig kontroll viser RME til at kontrollforskriften § 1-3 fastslår at tariffen forstås til *«alle priser og annen økonomisk godtgjørelse som konsesjonæren fastsetter for tilknytning til og bruk av elektriske nettanlegg»*. RMEs syn er at betaling for tjenesten er å anse som en tariff, uavhengig av hvordan klager har valgt å utforme tjenesten og tilhørende tariff. RME viser videre til at det etter kontrollforskriften § 17-6 er nettselskapene som fastsetter tariffen for særskilte tjenester, og innenfor rammene av regelverket er det nettselskapene som definerer innholdet i slike tjenester og tilhørende tariff som reflekterer kostnaden for tjenesten. RME viser til at i deres vedtak datert 7. desember 2020 med ref. 201840148-11, omfattet gebyret kun arbeidet knyttet til stedlig kontrollavlesning hos kunde. Løpende kostnader knyttet til håndtering og administrasjon av måleverdier som ikke var fjernavleste, var ikke inkludert i tariffen, men inngikk i den ordinære tariffen og ble dermed fordelt på alle nettselskapets kunder. Tjenestene var vesentlig forskjellig fra klagers tjeneste og RME kan derfor ikke se at vedtaket har betydning for den aktuelle saken.
- (36) Med hensyn til klagers beregning av tariffen for tjenesten, er RME enig med klager i at beregningsgrunnlaget for tariffen må være basert på budsjetterte kostnader og forventet omfang av tjenester jf. kontrollforskriften § 13-5. RME anerkjenner videre at kundegruppen uten fjernavlesning er dynamisk. RME aksepterer derfor at det kan være et visst avvik mellom forventet omfang av tjenesten og faktisk omfang av aktiviteter knyttet til tjenesten. RME presiserer at klagen gjelder både klagers beregning av timepris og hvordan klager skal håndtere en positiv differanse mellom budsjettert omfang fratrukket faktisk omfang.
- (37) Når det gjelder avvik mellom budsjettert omfang og faktisk omfang ved kontrollavlesninger, er RMEs vurdering at det er på det rene at tjenesten var for høyt priset i forhold til antall kontrollavlesninger i 2019. I perioden mars 2019-desember 2020 sett under ett, har kundene betalt noe mer enn det antall gjennomførte kontrollavlesninger gir grunnlag for.
- (38) For å sikre at tariffen reflekterer kostnaden ved tjenesten, jf. krav til utforming av tariffen for særskilte tjenester i § 17-6, må nettselskapene ha rutiner som sikrer periodisk gjennomgang av kostnader og tariffinntekter knyttet til den aktuelle tjenesten.

- (39) RME er enig med klager i at selskapet ikke oppnår noen gevinst som følge av at tariffen etter § 17-6 er satt for høyt. Tilsvarende vil heller ikke klager bli påført noe tap ved å redusere tariffen for den aktuelle perioden. Spørsmålet er om differansen mellom budsjetterte kostnader/omfang av tjenesten og faktiske kostnader/omfang skal tilbakeføres til alle nettselskapets kunder, eller til den kundegruppen som har betalt inn for mye. RME har i vedtak av 3. juni 2021 pålagt klager å korrigere gebyret for 2019 og 2020. RME har hjemmel til å fatte vedtak om korreksjon jf. kontrollforskriften § 18-1 jf. § 17-6, og legger til grunn at denne korrigeringen også må gjelde tilbake i tid.
- (40) RME viser til at klagers timepris ikke baserer seg på direkte henførbare kostnader knyttet til arbeidet med manuell avlesning. RME viser til at faste kostnader nettselskapet uansett ville hatt knyttet til forhold hos ansatte ikke skal øke timeprisen nettselskapene legger til grunn når de beregner tariff for tjenester etter § 17-6. Tariffene må reflektere kostnadene forbundet med den aktuelle tjenesten.
- (41) RME viser videre til at faste kostnader som ikke kan prises inn gjennom tariffen for tjenesten, kan dekkes inn gjennom en generell økning i nettleien. Dette til forskjell fra andre tjenester som ikke på samme måte får dekket faste kostnader gjennom en generell økt pris til sine kunder. Dersom det åpnes for at faste kostnader kan inkluderes i timeprisen for tariffen etter § 17-6, er det RMEs syn at det vil medføre betydelig svekkelse av kundevernet. Hensynet tilsier videre en streng praksis med hvilke kostnader som kan inngå i tarifferingen av tjenesten. RMEs syn er derfor at det er viktig å holde fast på prinsippet om at det kun er direkte henførbare kostnader som kan inngå i beregningen av tariffen etter § 17-6.

6 Klagenemndas vurdering

- (42) Saken gjelder Elvia AS' klage over vedtak om at selskapets beregning av avlesningsgebyr ikke er i tråd med kontrollforskriften § 17-6.
- (43) Spørsmålet i saken er om klagers gebyr for manuell avlesning av strømmåler uten aktiv kommunikasjonsenhet er utformet i tråd med reglene i kontrollforskriften.
- (44) Nemnda skal først ta stilling til klagers beregning av timeprisen som grunnlag for tariffen. Videre skal nemnda vurdere klagers håndtering av positiv differanse mellom budsjetterte kostnader og faktiske kostnader, knyttet til tarifferingen. Til slutt skal nemnda ta stilling til om den positive differansen kan kreves tilbakebetalt til nettkundene.
- (45) Nemnda bemerker at det fra 1. februar 2021 følger av kontrollforskriften § 17-9 at nettselskapene kan kreve tariff til dekning av merkostnader ved å håndtere og kontrollere målerverdiene for kunder som ikke har fjernavlest måler. Bestemmelsen fastsetter også størrelsen på gebyret. I bestemmelsens andre ledd heter det at «*Tariff for ikke-fjernavleste måleverdier settes til 1500 kroner eksklusiv merverdiavgift per år*». Vedtaket som er påklaget er imidlertid datert 3. juni 2021 og er fattet med utgangspunkt i kontrollforskriften § 17-6. Det er følgelig gebyret for 2019 og 2020, som behandlet i vedtaket, som skal vurderes etter sistnevnte bestemmelse.
- (46) Energiklagenemnda tar utgangspunkt i kontrollforskriften § 17-6 andre punktum som fastsetter at tariffen skal reflektere kostnader forbundet med tjenesten. Bestemmelsen lyder:

«Nettselskapet kan fastsette tariffer for særskilte tjenester hos kunden. Slike tariffer skal reflektere kostnadene forbundet med tjenesten.»

- (47) Det fremgår videre av kontrollforskriften § 1-3 at «*Tariff*» er definert som «*alle priser og annen økonomisk godtgjørelse som konsesjonæren fastsetter for tilknytning til og bruk av elektriske nettanlegg*».
- (48) Ordlyden «tariffer» i kontrollforskriften § 17-6 tilsier klart at utgiftene skal fordeles likt på den aktuelle kundegruppen. En slik forståelse av bestemmelsen støttes også av lagmannsretten i sak LH-2020-46594. Lagmannsretten uttalte der i anledning kontrollforskriften § 17-6 «*[a]t det er snakk om en tariff, må [...] medføre at kostnaden kunden skal betale ikke skal fastsettes individuelt.*»
- (49) Energiklagenemnda forstår klagers anførsel slik at RMEs vedtak bygger på at avrop på tjenesten kan faktureres som en engangsbetaling etter utført stedlig kontroll, og gir aksept for at kunder som ikke har hatt stedlig kontroll ikke kan faktureres for tjenesten. Dette anføres å være i strid med de generelle prinsippene for tariffer. Energiklagenemnda vil generelt bemerke at innkreving av tariffer forutsetter at det faktisk utføres den type tjeneste som skal dekkes av tariffen. En total unnlattelse av kontroller for samtlige målere må derfor medføre at tariff ikke kan kreves. Energiklagenemnda kan ikke se at RMEs vedtak datert 3. juni 2021 bygger på et slikt syn, som klager anfører. Tvert imot er RME tydelige på at de har lagt til grunn at gebyret skal være likt for alle kunder som ikke har installert AMS-målet med aktiv kommunikasjonsenhet, i tråd med de generelle prinsippene for utforming av tariffer. Nettselskapets samlede kostnader knyttet til håndtering av manuelt avleste data og kontroll av disse, skal fordeles likt på den aktuelle kundegruppen, uavhengig av hvor i nettselskapets område måleren befinner seg i. Kundene som ilegges gebyret betaler en gjennomsnittskostnad per målepunkt.

Timepris

- (50) Klager er uenig i at en timespris basert på «*fakturerbar tid*» er i strid med regelverket. Klager anfører at RME tolker forskriften § 17-6 feil ved å ikke tillate at timer knyttet til sykdom, opplæring, møter og administrative oppgaver kan trekkes ut ved beregningen av timeprisen. Klager viser til selvkostforskriften § 2. Bestemmelsen lyder som følger:
- «Selvkost er kostnadene som direkte og indirekte gjelder produksjonen av tjenesten som det skal betales gebyr for, og omfatter både faste og variable drifts- og kapitalkostnader. Kostnader som påløper uavhengig av tjenesten, skal ikke inngå i selvkost»*
- (51) Klager poengterer at dersom deres reelle kostnader ved tjenesten ikke omfattes vil kostnadene dekkes av nettselskapets øvrige kunder. Dette er etter klagers syn urimelig.
- (52) Utgangspunktet for vurderingen er kontrollforskriften § 17-6. Avgjørende for saken er forståelsen av ordet «*reflektere*». Energiklagenemnda tolker ordlyden slik at tariffen skal gjenspeile de faktiske utgiftene nettselskapet har. Nemnda er enig med RME i at det bare er direkte henførbare kostnader som kan inkluderes i gebyret. Tariffen for særskilte tjenester skal ikke omfatte mer enn kostnaden forbundet med tjenesten. Klagers faktiske kostnader, herunder lønnskostnader, må legges til grunn ved beregningen. Faste kostnader nettselskapet uansett ville ha hatt, skal ikke inngå i timeprisen.

- (53) Nemnda er videre enig med RME i at hensynet til kundevernet for kundene som omfattes av denne tariffen tilsier en streng praksis med hensyn til hvilke kostnader som kan inngå i beregningen. Nemnda kan ikke se at selvkostbegrepet slik det er definert i annen lovgivning medfører at § 17-6 må tolkes annerledes. Klager kan derfor ikke legge til grunn «*fakturerbar tid*» i beregningen av sin timepris. Det er nemndas syn at klagers timepris er beregnet i strid med kontrollforskriften § 17-6.

Beregning av tariff

- (54) Klager anfører videre at deres tariffing av tjenesten er utført i henhold til prinsippene for generell tariffing. Tariffingen skal bli korrekt over tid, selv om den ikke er korrekt innenfor enkelte perioder. Klager viser her til at de ikke har lagt til grunn at tjenesten skulle leveres fullt ut innenfor en begrenset tidsperiode, men at kunder i snitt skulle avleses en gang per 12-måneders periode. Klagen gjelder hvordan klager skal håndtere den positive differansen mellom budsjettert og faktisk omfang av tjenesten, herunder RMEs pålegg om tilbakebetaling.
- (55) Nemnda er enig med klager i at beregningsgrunnlaget for tariffen må være basert på budsjetterte kostnader og forventet omfang av tjenester jf. kontrollforskriften § 13-5. I likhet med RME, aksepterer derfor nemnda at det kan være et visst avvik mellom forventet omfang av tjenesten og faktisk omfang av aktiviteter knyttet til tjenesten.
- (56) Klager har beregnet tariffen til kroner 1600 eksklusive mva. for både 2019 og 2020. Det faktiske omfanget viser imidlertid at klager utførte kontroll av 375 målepunkt i 2019, mens det for 2020 ble utført kontrollavlesning på samtlige målepunkt med unntak av 144. Klager bestrider ikke at det er budsjettert flere avlesninger for 2019 enn det som er utført. I 2020 ble det gjennomført flere kontrollavlesninger enn det tariffinntektene tilsa, som følge av at klager stoppet faktureringen i fire måneder. I perioden mars 2019 til desember 2020 sett under ett, har kundene likevel betalt mer enn det antall gjennomførte kontrollavlesninger gir grunnlag for. Etter nemndas syn er avviket mellom det forventede omfanget av tjenesten og det faktiske omfanget så stort at beregningen ikke «*reflektere[r] kostnadene forbundet med tjenesten*», jf. kontrollforskriften § 17-6.
- (57) Klager har anført at RME ikke har hjemmel til å pålegge en korreksjonsplikt. Energiklagenemnda viser til at RME har hjemmel til å fatte vedtak etter kontrollforskriften § 18-1, jf. § 17-6. Bestemmelsen lyder: «*Reguleringsmyndigheten for energi kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføring av denne forskrift*». Nemnda er enig med RME i at korrigerende også må gjelde tilbake i tid. Konsekvensen av det motsatte standpunkt vil være at et uriktig fakturert krav på tariff ville bli stående som en irreversibel belastning for kunden. Dette er det ikke grunnlag for. Det er nemndas syn at klager må følge RMEs vedtak om retting. Nemnda bemerker at klager står fritt til å velge den mest hensiktsmessige oppgjørsmetoden for korrigeringen. Dette kan eksempelvis være motregning mot utestående som klager har hos de aktuelle nettkundene, eller direkte tilbakebetaling.

Saksbehandlingsfeil

- (58) Klager anfører at RMEs saksbehandling ikke har vært i tråd med god forvaltningskikk, og at RME har basert vedtaket på feilaktige opplysninger. Nemnda viser her til at RME i e-post datert 4. juni 2021 har beklaget at vedtaket ble sendt ut før saksbehandler hadde mottatt og lest e-posten fra klager datert 2. juni 2021. Allerede i denne e-posten foretok RME en vurdering av om det var behov for omgjøring av vedtaket, og konkluderte med

at det ikke var nødvendig. I innstillingen datert 4. november 2021 erkjente RME at utsendelsen av vedtaket før en hadde gjennomgått klagers siste e-post var klart uheldig. Etter nemndas syn er dette en saksbehandlingsfeil, ettersom vedtaket bygger på opplysninger som ikke er korrekte. Forholdet er imidlertid hensyntatt og de faktiske opplysningene korrigert og vurdert på nytt av både RME og nemnda. Det er derfor ikke grunn til å regne med at feilen kan ha virket bestemmende på vedtakets innhold, og vedtaket må anses gyldig jf. forvaltningsloven § 41.

- (59) Klagenemnda finner etter dette at klagen ikke fører frem. Nemnda stadfester RMEs vedtak. Elvia AS må sende Reguleringsmyndigheten for energi dokumentasjon på ny beregning av gebyret for manuell avlesning for 2019 og 2020. Reguleringsmyndigheten for energi fastsetter ny frist for retting.

7 Vedtak

- (60) Energiklagenemnda fatter etter dette følgende vedtak:

1. Klagen tas ikke til følge.

2. Vedtak 201902069-14 fattet av Reguleringsmyndigheten for energi 3. juni 2021 stadfestes.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Vedtaket er enstemmig

Oslo, 22. mars 2022

Per Conradi Andersen
Nemndsleder

Edna Grepperud
Nemndsmedlem

Morten Sundt
Nemndsmedlem

Dokumentet er godkjent elektronisk